

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Атестаційний екзамен за спеціальністю

Освітній рівень II (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 053 «Психологія»
(код й найменування спеціальності)

Освітня програма Клінічна психологія

Розробники: Ірина ЛИСЕНКО, доктор психологічних наук, завідувачка кафедри клінічної психології
Наталія ЗАВ'ЯЗКІНА, доктор психологічних наук, професор
Наталія МАКСИМОВА, доктор психологічних наук, професор

_____ (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри клінічної психології
протокол № 10 від « 23 » 06 2025 року

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Ірина ЛИСЕНКО

(ім'я та прізвище)

Схвалено гарантом освітньої програми Психологія забезпечення ментального здоров'я

Гарант ОП

_____ (підпис)

Ірина ЛИСЕНКО

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні Вченої Ради КІСПП
протокол № 5 від « 30 » 06 2025 року

Голова Вченої Ради

_____ (підпис)

Борис ХЕРСОНСЬКИЙ

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Робоча програма освітнього компонента *Атестаційний* *екзамен* розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми освітнього компонента, затвердженої Вченою Радою Київського інституту сучасної психології та психотерапії від 22 лютого 2024 року, протокол №7.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу програму освітнього компонента Атестаційний *екзамен* складено відповідно до освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія.

Статус освітнього компонента – обов’язкова.

Обсяг освітнього компонента – 1.5 кредитів ECTS.

Семестровий контроль – *екзамен*.

Мета, завдання освітнього компонента.

Мета і завдання атестаційного *екзамену* зі спеціальності - перевірка досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньої професійною-програмою, а саме:

- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;
- робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій;
- оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації;
- вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
- здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Випускники повинні:

знати:

- головні теорії психологічної науки;
- методологічні основи психологічного дослідження;
- методичні засади дослідження в галузі психології;
- провідні теоретичні моделі окремих галузей психології;
- технології практичної психологічної роботи
- етичні засади діяльності психолога

вміти:

- критично аналізувати психологічні концепції та підходи;
- самостійно визначати концептуальні основи дослідження;
- визначати потребу в психологічному втручанні та допомозі;
- забезпечувати вирішення психологічних проблем в різних галузях суспільної практики.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітнього компонента

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК1	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК4.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК7.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові компетентності	
СК1.	Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
СК8.	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК9.	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітнього компонента

Код	Програмні результати
-----	----------------------

ПР1.	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПР10.	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

2. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента

ПЕРЕЛІК ТЕМ:

Тема 1. Психологія в системі знань

Специфіка психологічного знання у порівнянні з іншими гуманітарними та природничими науками. Структурні елементи психологічного знання. Проблема предмету та об'єкту в психології. Проблемні напрямки в психології. Можливості побудови єдиної психологічної теорії. Проблема каузальності в психології.

Тема 2. Методологія як спосіб досягнення та побудови наукового знання

Функції сучасної методології. Рівні методології, їх основна характеристика та значення в науковому дослідженні. Проблеми та труднощі, кризові явища сучасної методології. Методологічна криза в психологічній науці. Категоріальний апарат сучасної методології психології. Загальнонаукові та конкретно-наукові принципи, їх роль у науковому пізнанні психіки. Сутнісний зміст принципів детермінізму, розвитку, цілісності, системності, відносності, додатковості. Методологічні особливості психології як науки. Базові ідеології в психології. Методологія психоаналізу як еkleктика природничих та гуманітарних наук. Категорії та поняття в психології: особливості, походження. Проблема відсутності єдиної категоріальної системи в психології. Співвідношення базисних та метапсихологічних категорій. Когнітивістика як міждисциплінарна галузь дослідження. Категорії свідомого та підсвідомого у

психології. Категорія психічного, шляхи його пізнання. Категорії статичної та динамічної, раціонального й ірраціонального у психології. Категорії образу, переживання, мотиву у психології. Категорії особистості та діяльності у психології.

Тема 3. Зв'язок науки з методологією

Поняття про науку як спосіб пізнання дійсності. Наукові категорії: підхід, теорія, концепція. Поняття наукової теорії та концепції. Поняття наукового закону в психології. Закони діалектики як передумови принципів діяльнісного підходу. Основні методи психології. Науковий метод. Сучасні наукові школи в психології. Основні ознаки та характеристики наукового дослідження. Наукова, практична, дослідницька діяльність психолога.

Тема 4. Сучасні дослідження в психології

Розкрити співвідношення понять методологія, метод та методика. Охарактеризувати основні вимоги до вибірки та розкрити поняття пілотажного дослідження. Генеральна сукупність та вибірка. Репрезентативність вибірки. Статистична значущість. Мета та завдання судово-психологічної експертизи. Кореляційний, факторний, регресійний та кластерний аналіз.

Тема 5. Напрями сучасної психотерапії

«Страсбурзька декларація» та її вплив на розвиток сучасної психотерапії. Етичні засади психотерапії. Психотерапія та психологічне консультування — спільне й відмінне. Загальні поняття психоаналізу, метод «вільних асоціацій». Концепція особистості З.Фрейда — топографічна та динамічна моделі. Основні напрямки психоаналізу. Основні поняття гештальттерапії. П'ятишарова структура неврозу за Ф.Перлзом. Невротичні механізми за Ф.Перлзом. Основні поняття теорії К.Роджерса. Особистість, що повноцінно функціонує. Основні концептуальні поняття психодрами. Основні фази психодрами. Суть групової психотерапії. Мета, завдання та принципи групової психотерапії. Техніки групової психотерапії. Основи супервізії. Етичні аспекти діяльності групового психотерапевта. Теорія поля. Екзистенційний вимір. Встановлення терапевтичних відносин. Визначення й цілі психологічного консультування. Вимоги до особистості консультанта — модель ефективного консультанта. Типи клієнтів і особливості взаємин психолог-клієнт. Визначення консультативного контакту. Терапевтичний клімат. Емоційні компоненти терапевтичного клімату. Консультативний контракт. Перенос та контрперенос. Особистісна та професійна готовність психолога до психологічного консультування. Принцип нейтральності консультанта. Принцип комплексного підходу у психологічному консультуванні.

Тема 6. Технології психологічного тренінгу

Тренінг у роботі з групою. Тренінгова група як засіб та середовище для змін учасників. Морально-етичні проблеми, що виникають при роботі в тренінговій групі. Алгоритм та принципи побудови тренінгових програм. Методичні засоби тренінгу (компоненти тренінгу). Динамічні процеси в тренінговій групі. Фази розвитку тренінгової групи. Проективні техніки в тренінговій роботі. Ролі та функції ведучого тренінгу. Робота з групою та груповою динамікою в діяльності тренера. Застосування ігрових технологій в тренінговій роботі. Критерії успішності тренінгової роботи.

Тема 7. Психологія здоров'я особистості

Психологія здоров'я: системний підхід. Психологія здоров'я — нова область знання про людину. Підходи до поняття здоров'я. Завдання психології здоров'я. Відмінності між психологічним і психічним здоров'ям. Вплив критичних навантажень та екстремальних факторів зовнішнього середовища на функціонування психіки та формування психічних станів. Формування та перебіг стресу. Психічні стани при гострому та хронічному впливі стресора.

Тема 8. Проблема особистості в сучасному світі

Психологічні проблеми особистості у сучасному світі. Сучасні теорії розуміння особистості, їх відмінність. Психологічні особливості сучасного світу: інтеграція, глобалізація, різноспрямованість. Особистість у сучасному освітньому просторі: американський, європейський та пострадянський простори. Особистість та глобалізація: криза ідентичності, нова якість життя, тощо. Особистість та міграційні процеси: криза ідентичності, соціальна напруженість в країнах, що приймають, зміни етнокультурного вигляду мігрантів тощо. Стать, гендер і теорії розвитку гендерної ідентичності. Категорія віку та дослідження Ж. Піаже щодо вікових особливостей дитячого мислення. Вікові відмінності пізнавальних процесів і особистісних властивостей. Індивідуальна психологія А.Адлера. Аналітична психологія К.Г.Юнга. Теорія соціального характеру Е.Фрома. Поняття про психоаналіз як психотерапевтичний метод.

Тема 9. Клінічна психологія та психодіагностика

Стадії розвитку мозку в онтогенезі. Поняття і види нейромедіаторів. Основні концепції виникнення психосоматичних захворювань. Діагностика та лікування психосоматичних хворих. Поняття про норму та патологію в клінічній психології. Розділи клінічної психології та їх зв'язок з іншими науками. Сенсорні процеси та різновиди їх порушень. Основні властивості уваги та їх експериментальне дослідження. Методики дослідження уваги. Підходи до

визначення інтелекту. Психодіагностичні моделі інтелекту. Функціональна асиметрія головного мозку. Неврологічні засади когнітивних особливостей ліворуких дітей. Психологічні прояви соматизованої депресії. Психогенні сексуальні розлади. Нетипова сексуальна поведінка. Поняття про сексуальне здоров'я людини. Концепція та профілактика сексуального здоров'я людини. Статева самоідентифікація. Змістовність та поняття гендеру. Роль статевої соціалізації у психосоціальному розвитку дитини. Фактори розвитку сексуальності. Профілактика сексуального насилля. Головні задачі профілактичного напрямку діяльності. Класифікація форм порушення статевого розвитку. Патологія статевого розвитку. Класифікація деструктивної сексуальності.

Класифікація методів психологічних досліджень. Метод моделювання в

психологічних дослідженнях. Психодіагностика, психометрія, психологічна оцінка. Конструювання тесту. Характеристики ефективних тестів. Методи диференціальної психології. Індивідуальні особливості когнітивного стилю. Ментальність як інтегральна етнопсихологічна ознака.

Тема 10. Психологічна корекція осіб з ненормативним розвитком

Основні види, методи та форми корекційно-розвивальних практик. Біхевіористські методи корекції. Метод систематичної десенсибілізації. Методи, засновані на принципі біологічного зворотного зв'язку. Жетонний метод. Холдінг. Сутність методу психодрами, форми та види психодрами. Методики психодрами.

Тема 11. Психологічна корекція ненормативного перебігу сімейної соціалізації

Структура дисфункціональної родини. Проблеми родинних дисфункцій з погляду теорії трансактного аналізу. Психокорекція з використанням нового рішення та аналізу сімейного сценарію. Поведінкові методи сімейної психокорекції. Система парадоксальних приписів Дж. Хейлі. Теорії комунікативних порушень Вацлавика. Вправи, спрямовані на подолання комунікативних порушень. Гештальт-терапія В. Сатир. Використання „скульптури” та обміну ролями. Системні моделі сімейної психологічної корекції. Варіанти групової корекції порушених сімейних стосунків.

Тема 12. Порушення соціалізації. Залежні стани

Діагностичні критерії алкоголізму. Стадії алкоголізму. Розлади психічних процесів внаслідок алкоголізму. Розлади особистості. Ознаки наркозалежності. Чинники наркозалежності. Діагностичні критерії наркозалежності. Стадії

наркозалежності. Соціальні наслідки наркозалежності. Мікросоціальні наслідки наркозалежності. Розлади психічних процесів внаслідок наркозалежності. Розлади особистості при наркозалежності. Правопорушення як результат наркозалежності.

Тема 13. Вікова психологія

Біографічний метод у дослідженнях розвитку. Близнюковий метод у дослідженнях розвитку. Його види. Психодіагностика інтелекту дітей. Поняття розумового віку. Поняття IQ. Завдання розвитку особистості в епігенетичній теорії Е. Еріксона.

Феномен дитячого аутизму: розмаїття підходів. Стадії когнітивного розвитку за Ж. Піаже.

Питання до атестаційного екзамену зі спеціальності

1. Методологія як спосіб досягнення і побудови наукового знання. Функції сучасної методології.
2. Рівні методології, їх основна характеристика та значення в науковому дослідженні.
3. Психологія в системі знань.
4. Поняття про науку як спосіб пізнання дійсності. Зв'язок науки як системи знань із методологією.
5. Проблеми і труднощі, кризові явища сучасної методології.
6. Основні методи психології.
7. Поняття про науковий метод.
8. Поняття комплексної проблеми, теми, наукового питання.
9. Поняття про наукову школу. Сучасні наукові школи у психології.
10. Категоріальний апарат сучасної методології психології. Наукові категорії: підхід, теорія, концепція.
11. Основні ознаки та характеристики наукового дослідження.
12. Загальнонаукові та конкретно-наукові принципи, їх роль у науковому пізнанні психіки.
13. Сутнісний зміст принципів детермінізму, розвитку, цілісності.
14. Сутнісний зміст принципів системності, відносності, додатковості.
15. Сутнісний зміст принципів об'єктивності, антропності, самоорганізації.
16. Категорії свідомого і підсвідомого у психології.
17. Категорія психічного, шляхи його пізнання.
18. Категорії особистості та діяльності у психології.
19. Наукова, практична, дослідницька діяльність психолога.
20. «Страсбурзька декларація» і її вплив на розвиток сучасної психотерапії.
21. Психотерапія і психологічне консультування: спільне й відмінне.

22. Загальні поняття психоаналізу, метод «вільних асоціацій».
23. Концепція особистості З. Фрейда - топографічна і динамічна моделі.
24. Основні напрямки психоаналізу.
25. Основні поняття гештальттерапії.
26. П'ятишарова структура неврозу за Ф. Перлзом.
27. Невротичні механізми за Ф. Перлзом.
28. Основні поняття теорії К. Роджерса.
29. Особистість, що повноцінно функціонує.
30. Тренінг у роботі з групою.
31. Тренінгова група як засіб та середовище для змін учасників.
32. Морально-етичні проблеми, що виникають при роботі в тренінговій групі.
33. Алгоритм та принципи побудови тренінгових програм.
34. Методичні засоби тренінгу (компоненти тренінгу).
35. Динамічні процеси в тренінговій групі. Фази розвитку тренінгової групи.
36. Ролі та функції ведучого тренінгу.
37. Робота з групою та груповою динамікою в діяльності тренера.
38. Критерії успішності тренінгової роботи.
39. Індикатори психічного здоров'я.
40. Стан фрустрації. Особливості перебігу.
41. Стан тривалої/хронічної нервово-психічної напруги. Характеристика.
42. Сучасні теорії розуміння особистості, їх відмінність.
43. Стадії розвитку мозку в онтогенезі. Поняття і види нейромедіаторів.
44. Основні концепції виникнення психосоматичних захворювань.
45. Діагностика та лікування психосоматичних хворих.
46. Поняття про норму та патологію в клінічній психології.
47. Розділи клінічної психології та їх зв'язок з іншими науками.
48. Сенсорні процеси та різновиди їх порушень.
49. Основні властивості уваги та їх експериментальне дослідження.
Методики дослідження уваги.
50. Підходи до визначення інтелекту. Психодіагностичні моделі інтелекту.
51. Функціональна асиметрія головного мозку.
52. Неврологічні засади когнітивних особливостей ліворуких дітей.
53. Психогенні сексуальні розлади.
54. Нетипова сексуальна поведінка.
55. Класифікація методів психологічних досліджень.
56. Психодіагностика, психометрія, психологічна оцінка.
57. Характеристики ефективних тестів.
58. Проекція як психологічний феномен. Проективна гіпотеза і проективні методики.
59. Проективні методики: від феномену проекції до принципу дослідження.

60. Об'єктивні методики
61. Суб'єктивні методики
62. Предмет і завдання патопсихології.
63. Поняття етіології і патогенезу; класифікація психічних хвороб.
64. Типи перебігу психічних захворювань.
65. Загальна психопатологія, поняття симптому, синдрому; продуктивні та негативні симптоми; психотичний і непсихотичний рівень психічних розладів.
66. Розлади сприйняття.
67. Поняття маячення. Види маячення.
68. Порушення пам'яті, уваги та мислення.
69. Аномалії емоційної сфери особистості.
70. Патопсихологічні реєстр-синдроми.
71. Етика психологічної взаємодії. Професійна позиція консультанта
72. Клінічне опитування пацієнта
73. Етапи клінічного опитування пацієнта.
74. Первинна клінічна бесіда
75. Нозос-патос.
76. Реакція-стан-розвиток.
77. Психотичне-непсихотичне.
78. Екзогенне-психогенне-ендогенне.
79. Порушення сприйняття.
80. Порушення мислення.
81. Порушення емоцій.
82. Порушення волі.
83. Порушення потягів.
84. Порушення пам'яті.
85. Порушення інтелекту.
86. Порушення свідомості.
87. Межа між нормою та патологією.
88. Поняття розладів особистості.
89. Місце психічного фактору в соматичній патології.
90. Типи психічного реагування на хворобу.
91. Психологічні особливості хворих при різних соматичних захворюваннях.
92. Передумови формування психосоматичних захворювань.
93. Психосоматичні захворювання: хвороби органів дихання.
94. Психосоматичні захворювання: серцево-судинні.
95. Психосоматичні захворювання: шлунково-кишкові захворювання.
96. Психосоматичні захворювання: ендокринної системи.
97. Психосоматичні захворювання: гінекологія та акушерство.

98. Психосоматичні захворювання:функціональні сексуальні розлади.
99. Психосоматичні захворювання:аспекти харчової поведінки.
100. Особливості хірургічного пацієнта.
101. Особливості терапевтичного пацієнта.
102. Поняття “внутрішньої картини хвороби”.
103. Психологічні проблеми психосоматичних розладів.
104. Первинна, вторинна і третинна профілактика.
105. Психологічні механізми розвитку психогенних захворювань.
106. Роль психічного фактору у виникненні і протіканні соматичних розладів.
107. Невротичні симптоми і психогенні реакції на стан здоров'я у хворих серцево-судинними захворюваннями.
108. Психічні порушення і зміни особистості у соматичних хворих.
109. Психологічні особливості вагітної жінки.
110. Психологічні особливості онкологічного хворого.
111. Психологічні особливості інфекційного хворого.
112. Психологічні особливості відношень "мати-дитина".
113. Психологія й психопатологія раннього юнацтва.
114. Психологічні особливості осіб літнього й похилого віку.
115. Поняття про психопрофілактику.
116. Первинна, вторинна і третинна психопрофілактика.
117. Група ризику психічних захворювань.
118. Профілактика психосоматичних захворювань.
119. Групи ризику психосоматичних захворювань.
120. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я.
121. Статеве виховання і сексуальна освіта.
122. Вікові аспекти психопрофілактики.
123. Психопрофілактика в дитячому і підлітковому віці.
124. Геронтологічні аспекти психопрофілактики.
125. Клінічні й експериментальні способи визначення глибини ураження
126. психічних функцій.
127. Діагностичні критерії алкоголізму. Стадії алкоголізму.
128. Діагностичні критерії наркозалежності. Стадії наркозалежності.
129. Підходи до поняття здоров'я. Відмінності між психологічним і психічним здоров'ям.
130. Вплив критичних навантажень та екстремальних факторів зовнішнього середовища на функціонування психіки та формування психічних станів.
131. Формування та перебіг стресу.
132. Психічні стани при гострому та хронічному впливі стресора.
133. Суть групової психотерапії. Мета, завдання та принципи групової психотерапії.

134. Техніки групової психотерапії
135. Основи супервізії
136. Етичні аспекти діяльності групового психотерапевта
137. Теорія поля
138. Екзистенційний вимір
139. Встановлення терапевтичних відносин
140. Перенос та контр перенос
141. Методи диференціальної психології.
142. Індивідуальні особливості когнітивного стилю.
143. Ментальність як інтегральна етнопсихологічна ознака.
144. Стать, гендер і теорії розвитку гендерної ідентичності.
145. Категорія віку та дослідження Ж. Піаже щодо вікових особливостей дитячого мислення.
146. Вікові відмінності пізнавальних процесів і особистісних властивостей.
147. Розкрити співвідношення понять методологія, метод та методика.
148. Охарактеризувати основні вимоги до вибірки та розкрити поняття пілотажного дослідження.
149. Генеральна сукупність та вибірка. Репрезентативність вибірки. Статистична значущість.
150. Мета та завдання судово-психологічної експертизи.
151. Визначення й цілі психологічного консультування.
152. Вимоги до особистості консультанта — модель ефективного консультанта.
153. Типи клієнтів і особливості взаємин психолог-клієнт.
154. Визначення консультативного контакту.
155. Терапевтичний клімат.
156. Емоційні компоненти терапевтичного клімату.
157. Консультативний контракт.
158. Кореляційний, факторний, регресійний та кластерний аналіз.
159. Особистісна та професійна готовність психолога до психологічного консультування.
160. Принцип нейтральності консультанта.
161. Принцип комплексного підходу у психологічному консультуванні.
162. Біографічний метод у дослідженнях розвитку.
163. Близнюковий метод у дослідженнях розвитку. Його види.
164. Психодіагностика інтелекту дітей. Поняття розумового віку. Поняття IQ.
165. Завдання розвитку особистості в епігенетичній теорії Е. Еріксона.
166. Феномен дитячого аутизму: розмаїття підходів.
167. Стадії когнітивного розвитку за Ж. Піаже.
168. Поняття про сексуальне здоров'я людини. Концепція та профілактика

- сексуального здоров'я людини.
169. Статева самоідентифікація.
 170. Змістовність та поняття гендеру.
 171. Роль статевої соціалізації у психосоціальному розвитку дитини.
 172. Фактори розвитку сексуальності.
 173. Профілактика сексуального насилля. Головні задачі профілактичного напрямку діяльності.
 174. Класифікація форм порушення статевого розвитку.
 175. Патологія статевого розвитку.
 176. Класифікація деструктивної сексуальності.
 177. Індивідуальна психологія А.Адлера.
 178. Аналітична психологія К.Г.Юнга.
 179. Теорія соціального характеру Е.Фрома.
 180. Поняття про психоаналіз як психотерапевтичний метод.

Структура білету та форма проведення атестації:

Атестація проходить у формі письмового екзамену за білетами, затвердженими у встановленому порядку. Білет містить 3 теоретичних питання та одне практичне завдання. Процедура проходження атестації зазначена у Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії та Порядку організації атестації здобувачів другого (магістерського) рівня із застосуванням дистанційних технологій у 2025/2026 н.р.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання освітнього компонента є:

Методи підсумкового контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці завершення теоретичного і практичного навчання, відповідно до навчального плану у формі іспиту, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою освітнього компонента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового семестрового контролю:

Екзамен. у формі письмового екзамену за білетами, затвердженими у встановленому порядку. Білет містить 3 теоретичних питання та одне практичне завдання.

Кожне теоретичне питання оцінюється у 20 балів.

Практична задача в 40 балів
Максимальна оцінка 100 балів

1. Критерії оцінювання теоретичних питань (по 20 балів кожне)

Оцінювання здійснюється за такими показниками:

Критерій	Кількість балів
Повнота та глибина розкриття питання	0–8
Коректність використання психологічної термінології та наукових понять	0–4
Логічність, структурованість і послідовність викладу	0–4
Логічність, структурованість і послідовність викладу	0–4
Разом	20

Високий рівень (18–20 балів):

Повне, системне розкриття питання з коректним використанням наукової термінології, чіткою логікою викладу та аргументованими висновками.

Середній рівень (14–17 балів):

Загалом правильна відповідь, але з незначними неточностями, недостатньою глибиною аналізу або слабо сформульованими висновками.

Низький рівень (0–13 балів):

Фрагментарне розкриття питання, помилки в понятійному апараті, відсутність логіки чи узагальнень.

2. Критерії оцінювання практичної задачі (40 балів)

Критерій	Кількість балів
Аналіз психологічної ситуації та коректне визначення проблеми	0–10
Застосування теоретичних знань для розв'язання задачі	0–10
Обґрунтованість вибору методів, підходів, інтервенцій	0–10

Логічність, послідовність рішення та професійна аргументація	0–10
Разом	40

Високий рівень (36–40 балів):

Глибокий аналіз ситуації, адекватне застосування психологічних теорій і методів, професійно обґрунтоване рішення.

Середній рівень (28–35 балів):

Загалом правильне рішення з окремими неточностями або недостатньою аргументацією.

Низький рівень (0–27 балів):

Поверховий аналіз, помилки у визначенні проблеми чи неадекватні методи розв'язання.

Вид діяльності здобувача	Кількість одиниць	Кількість балів за одиницю	Максимальна кількість балів
Розкриття теоретичних питань	3	20	60
Виконання практичної задачі	1	40	40
Максимальна кількість балів за курс: 60 + 40 = 100			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна шкала оцінювання.

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	«5» («відмінно»)	Зараховано
82-89	B	«4» («дуже добре», вище середнього рівня з кількома помилками)	
74-81	C	«4» («добре», в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)	
64-73	B	«3» («задовільно», непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
60-63	E	«3» («задовільно», виконання задовольняє мінімальні критерії)	
35-39	FX	«2» («незадовільно», із можливістю повторного складання)	Не зараховано
1-34	F	«2» («незадовільно», із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬОГО КОМПОНЕНТА

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Варій М.Й. Загальна психологія. Підручник затверджений МОН України/ Издательство: Центр учебной литературы: 2009. - 968 стр.
2. Велитченко Л. К. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник / Л.К. Велитченко, В.І Подшивалкіна. – Одеса, 2009. – 279 с.
3. Велитченко Л. К. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник / Л.К. Велитченко, В.І Подшивалкіна. - Одеса, 2009. - 279 с.
4. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібн. / О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. - К. : Каравела, 2008. - 399 с.
5. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібн. / О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Каравела, 2008. – 399 с.
6. Загальна психологія: Навчальний посібник / Варій М. Й. - 3-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2010.- 968 с.
7. Кириленко Т.С. Психологія: емоційна сфера особистості: підручник [для студ. вищ. навч. закладів] - Київ: Либідь, 2007. - 253с.
8. Ковальчук В. Технологія навчання дорослих на основі особистісно орієнтованого підходу: тренінг – К.: Шкільний світ, 2009. – 136 с.
9. Маклаков А. Г. Загальна психологія. – Київ: Центр учбової літератури, 2018.
10. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу. - К., 2004. - 192 с.
11. Психологія : Навчальний посібник / Винославська О.В., Бреусенко-Кузнєцов О.А., Зливков В.Л., Апішева А.Ш., Васильєва О.С. - К.: Фірма "ІНКОС", 2007.- 351 с.
12. Скотна Н.В., Стець В.І. Патопсихологія: теорія та методи діагностики. Навчально- методичний посібник. - Дрогобич, редакційно- видавничий відділ ДДПУ, 2009. - 174с.
13. Слободянюк І. А. Основи клієнцентованої терапії. - К.: 2016.
14. Стець В.І. Каут Н.М. Дефектологія: плани практичних занять. Навчально- методичний посібник. Дрогобич, редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2010. - 70с.
15. Франкл В. *Людина в пошуках справжнього сенсу.* – Харків: КСД, 2019.
16. Фрейд З. *Вступ до психоаналізу.* – Київ: Основи, 2001.
17. Фромм Е. *Людина для себе.* – Київ: Основи, 2005.
18. Юнг К. Г. *Психологічні типи.* – Львів: Астролябія, 2013.

